

min Anerkjendelse, medens jeg ikke skal gaa nærmere ind paa Enkeltighederne, er der paa den anden Side visse Punkter, hvori dette ingenlunde er Tilfældet. Blandt disse maa jeg ganske særlig fremhæve den Maade, hvorpaa Fordelingen af Tilskudet er bragt i System, idet dette i Følge Lovforslaget, som det nu foreligger os, er blevet fastsat ved almindelige Regler, hvis nærmere Anvendelse overlades til Indenrigsministeren, hvorimod Udvalgets Mindretal i Fjor hævdede, at det for hvert enkelt Tilfælde burde ske ved særlig Lov efter Overveelse af de Omstændigheder, som maatte være særegne for ethvert enkelt Tilfælde, og navnlig af de Omstændigheder, der vise sig, efterhaanden som Anslaget skrider frem, saaledes at Fordelingen ikke stete forud men paa et noget senere Tidspunkt, naar man faae, hvorledes det Hele vilde stille sig, og derved blev i Stand til at yde fuld Retfærdighed. Fremdeles er der begaaet en, som jeg vil kalde det, ligefrem Uretfærdighed derved, at Tilskudene paalægges Amts- og Sognekommunerne, uden at der tages Hensyn til den betydelige Fordel, som Cierne af Skovfyldshartkornet ville have af Jernbanerne, og uden at der tages Hensyn til den overveende Fordel, som Ciere af Fæstesteder ville have deraf fremfor Fæstierne. Disse to Hensyn har man ladet aldeles ude af Betragtning, men dette bør man ikke gjøre, naar der er Tale om Paalæg af flere Afgifter, saaledes som det her er Tilfældet. Jeg nævner kun disse enkelte Punkter for at minde derom, men skal ikke komme dybere ind paa Lovforslagets Enkeltheder. Jeg skal saa meget mindre gjøre det, som det er min Ansuelse, at der i Lar ikke bør anlægges Jernbaner. Idet jeg stemmer for, at Sagen skal henvises til et Udvalg, gjør jeg det med det Ønske, at alle de mangfoldige Planer og Tanker, der ere komne frem i nærværende Lovforslag fra Landsthingets og fra Regjeringens Side, maa blive grundig prøvede, men ikke med noget Ønske eller Haab om, at der maa komme nogen Lov ud deraf i Lar. Finantsudvalget har i Lar indstillet til Thinget, og Thinget har vedtaget saa betydelige Tilskud til de nuværende Baners indre Forbedring, om jeg saa tør sige, som aldrig før ere blevne ydede, og jeg tror ikke at tage fejl, naar jeg siger, at den almindelige Mening i Finantsudvalget dermed har været, at man paa den Maade vilde yde sit Bidrag i Lar til de Jernbaneanlæg, man havde foretaget, men ikke antog, at Thinget vilde gaa ind paa en Forøgelse af de bestaaende Jernbaner. — Dette med Hensyn til Lovforslaget, som det foreligger fra Landsthinget. Jeg tør maatte endnu hertil knytte et Par korte Bemærkninger til enkelte Ytringer i Landsthingets Betænkning, hvor et Flertal af Landsthingets Udvalg har udtalt sig for, at Staten kjøber saavel de sjællandske som de lolland-falsterke Baner, og det samme Udvalg ligeledes har udtalt sig for, at Staten kjøber de private Baner i Syl-

land og Fyn, for saavidt Saadant begjæres. Det første af disse Ønsker for de sjællandske og de lolland-falsterke Jernbaners Vedkommende kan jeg tiltræde; det andet kan jeg ikke tiltræde i dets Almindelighed. Jeg vil udtale som min Ansuelse ganske i Almindelighed for begge Tilfældes Vedkommende, at Staten skal beholde baade det One og det Andet, som en Pengeforretning og ikke som Andet. Pengeforholdene ere af den Natur, at det maa være heldigt eller kan være fordelagtigt for Staten under de nuværende Forhold at kjøbe de sjællandske og de lolland-falsterke Baner, og dersom den ærede Finantsminister, hvem dette vel nærmest maatte vedkomme, for Alvor vil bestrebe sig derfor, er jeg overbevist om, at de nuværende Konjunkturer ville være gunstige derfor. Hvad de private Baner i Sjælland og Fyn angaar, da er Forholdet dermed saaledes, at det neppe kan være nogen fordelagtig Pengeforretning for Statens Vedkommende at kjøbe dem. Jeg skal ikke gaa nærmere ind herpaa, og jeg skal heller ikke komme ind paa at omtale den Bane, som særlig synes at ligge det ærede Medlem, der flere Gange har sagt „Hør“ til mig (Wenløkke), paa Hjerte, nemlig Randers — Grenaa Banen. Der er kun een af disse Baner, som der under visse Omstændigheder kunde være Tale om at kjøbe, og det er Herning — Silkeborg Banen, ikke fordi det vil være nogen fordelagtig Pengeforretning for Statens Vedkommende, men jeg tør sige lige af den modsatte Grund, fordi Staten har paadraget sig saa uheldige Forpligtelser med Hensyn til denne Bane, at den efter al Sandsynlighed ikke kan komme ud over dem uden ved at se at blive Herre over Banen. Yderlighederne berøre hinanden, og, for saavidt betragtet, kunde dette maatte ogsaa eventuelt blive en heldig Pengeforretning for Staten, idet man slipper for nogle ubehagelige Forpligtelser, og jeg tør tilføie, at, for Staten kom i Besiddelse af Herning — Silkeborg Banen, burde der ikke være Tale om nogen Forlængelse af den, hverken til Skjern, som Regjeringen har foreslaaet, eller til et andet Punkt, — jeg tror, at det heb Øgød, — som Udvalgets Flertal i Fjor særlig henledede Opmærksomheden paa med den Bitante at faae en Sidebane hen til Veile i Forbindelse dermed. — Maatte jeg overfor det ærede Medlem for Odense (G. Koch) turde gjøre opmærksom paa en Feiltagelse, som han begik. Han sagde, at Udvalgets Flertal i Fjor havde stillet Skive — Slynngøre Banen i tredie Linie. Nei, det havde det ikke; det havde slet ikke taget denne Bane med, det havde ikke en Gang taget den med i tredie Række. Det ærede Medlem huffede fejl i saa Henseende. Jeg for mit Vedkommende anser Skive — Slynngøre Banen for en Bane, der burde staa i første Række blandt alle Baner, der anlægges paa den anden Side af Storebelt; men jeg skal tilføie, at langt større Betydning end Anlægget af nogen som helst Bane